

Försvarets budgetunderlag för 2007 – Särskild redovisning nr 7 a+b "Resursbehov för internationellt materielsamarbete och exportstöd"

Innehållsförteckning

1. Försvarets budgetunderlag för 2007, Särskild redovisning nr 7 a+b "Resursbehov för internationellt materielsamarbete och exportstöd"	2
1.1 Uppgiften	2
1.2 Sammanfattning	2
1.3 Redovisning	3

1. Försvarsmaktens budgetunderlag för 2007, Särskild redovisning nr 7 a+b "Resursbehov för internationellt materielsamarbete och exportstöd"

1.1 Uppgiften

Ur Regeringsbeslut 10, 2005-10-20, Fö2005/2483/MIL, Planeringsanvisningar för Försvarsmaktens budgetunderlag för 2007, Särskild redovisning nr 7 a+b:

"Försvarsmakten skall i budgetunderlaget för 2007 redovisa resursbehovet under 2007 för internationellt materielsamarbete och exportstöd. Försvarsmakten skall motivera behovet samt redovisa detta uppdelat på internationellt materielsamarbete och exportstöd."

Inom ramen för BU 07 har även en särskild redovisning begärts (SR 5) *"Försvarsmakten skall lämna förslag på lämpliga förändringar av områden, partners och former för bilateralt och multilateralt samarbete inom insatser, utbildnings- och övningsverksamhet samt materielförsörjning inklusive forskning och teknikutveckling."*, varför Försvarsmakten denna gång hänvisar, avseende den beskrivande delen, till SR 5 och koncentrerar redovisning inom SR 7 a+b till resursbehovet.

1.2 Sammanfattning

Syftet med Försvarsmaktens internationella materielsamarbete och exportstöd är att (utan inbördes prioritet):

- **E**- stödja svensk försvarsindustri genom exportfrämjande verksamhet
- **T**- överföra och utbyta teknologi
- **I**- kunna utveckla interoperabla förband
- **K**- dela kostnader för utveckling, anskaffning och vidmakthållande

Under senare år har struktureringen av det internationella samarbetet riktats till att ske **"forumvis"**, dvs vad som genomförs, eller önskas genomföras, inom ramen för respektive forum/ med respektive land. Bland annat har "landinriktningar" producerats och kopplingen gentemot exempelvis länderansvariga och försvarsattachéer har därmed blivit tydligare. Under innevarande år startar inom Försvarsmakten även en **"funktionsvis"** strukturering av det internationella materielsamarbetet, i syfte att göra kopplingen till materiellplanering tydligare. Tillsammans förväntas dessa två perspektiv ge en god grund för ett utvecklat samspel mellan behov (funktion) och möjligheter (forum) på den internationella arenan.

För 2006 har styrningarna i regleringsbrevet medfört att finansieringen av Försvarsmaktens internationella materielsamarbete i huvudsak sker inom ramen för de resurser som avdelas till FMV. Redovisning av resursbehov utgår från att samma princip används även för 2007. Vad avser den begärda motiveringen till

resursbehovet hänvisas till SR 5, som utförligt behandlar området ”Inriktning av internationellt samarbete”.

Redovisningen är uppdelad på internationellt materielsamarbete och exportstöd. I varje del redovisas de resurser Försvarsmakten bedömer kommer att avdelas ur anslag 6:1 respektive 6:2 för denna redovisade verksamhet.

Sammanställning av bedömt resursbehov:

	Anslag 6:1	Anslag 6:2
Internationellt materielsamarbete	1,5 Mkr	16 Mkr
Exportstöd	0,01 Mkr	1,5 Mkr

Internationellt materielsamarbete och exportstöd är en del av funktions- och materielprocessen och för Försvarsmaktens personal är det därför en integrerad del av arbetet. Under 2006 kommer dock det nyligen införda tidsuppföljningssystemet att ge en indikation på omfattningen av Försvarsmaktens arbete med internationellt betingade materielfrågor. En uppskattning ligger i dagsläget på ca 6 manår på årsbasis för internationellt materielsamarbete och ca 1½ manår för exportstöd.

1.3 Redovisning

Allmänt

Regeringskansliet har begärt liknande redovisning vid ett flertal tidigare tillfällen: Begäran är identisk med SR 77/RB 05, SR 66/RB 04 och är snarlik SR 80/RB 03, SR 67/RB 02 och SR 85/RB 01, varvid Försvarsmakten svar har innehållit dels en beskrivning av samarbetets omfattning, syfte och inriktning, dels en bedömning av själva resursbehovet. Inom ramen för BU 07 har även en särskild SR begärts (SR 5) ”Försvarsmakten skall lämna förslag på lämpliga förändringar av områden, partners och former för bilateralt och multilateralt samarbete inom insatser, utbildnings- och övningsverksamhet samt materieförsörjning inklusive forskning och teknikutveckling.”, varför Försvarsmakten denna gång hänvisar, avseende den beskrivande delen, till SR 5 och koncentrerar redovisning inom SR 7b till resursbehovet.

Syftet med Försvarsmaktens internationella materielsamarbete och exportstöd är att (utan inbördes prioritet):

- **E-** stödja svensk försvarsindustri genom exportfrämjande verksamhet inom gällande riktlinjer för svensk krigsmaterielexport
- **T-** överföra och utbyta teknologi för att fortsatt kunna utveckla och livstidsförlänga kvalificerad materiel
- **I-** kunna utveckla interoperabla förband som skall kunna verka vid internationella insatser,
- **K-** dela kostnader för utveckling, anskaffning och vidmakthållande av materiel med annat land/andra länder

Internationellt materielsamarbete definieras som det samarbete som i huvudsak rör framtida materiel (T, I, K) och exportstöd som det samarbete som rör befintliga system (E). Följande redovisning omfattar hela området, men i enlighet med uppgiftens formulering och med tanke på skilda syften redovisas materialet separerat. I varje del redovisas de resurser Försvarsmakten bedömer behöva avdelas ur anslag 6:1 respektive 6:2 för den planerade verksamheten.

1.3.1 Internationellt materielsamarbete

Bakgrund

För att söka samarbeten med andra länder i termer av förmågor behöver Försvarsmakten en tidshorisont i materielplaneringen som bör sträcka sig 15-20 år framåt i tiden och strukturerad i funktioner. Försvarsmakten vidtager därför ett antal åtgärder för att öka handlingsfriheten och stärka det internationella samarbetet varvid materielutvecklingen drivs i en stegvis process med en prioritering av internationellt samarbete. Det sistnämnda sker för att nå delade kostnader och för att så långt möjligt undvika det som ibland kallas nationella särlösningar. Strategin är principiellt riktig men inrymmer samtidigt ett ofrånkomligt dilemma genom att nationell handlingsfrihet ställs mot bindningar i internationella samarbetsprojekt.

Under senare år har struktureringen av det internationella samarbetet riktats till att ske ”**forumvis**”, dvs vad som genomförs, eller önskas genomföras, inom ramen för respektive forum/ med respektive land. Bland annat har ”landinriktningar” producerats och kopplingen gentemot exempelvis länderansvariga och försvarsattachéer har därmed blivit tydligare. Under innevarande år startar inom Försvarsmakten även en ”**funktionsvis**” strukturering av det internationella materiel-samarbetet, i syfte att göra kopplingen till materielplanering tydligare. Tillsammans förväntas dessa två perspektiv ge en god grund för ett utvecklat samspel mellan behov (materielplanering) och möjligheter (forum) på den internationella arenan.

För att kunna nå en ökad långsiktighet är en viktig del att än närmare knyta studier och forsknings- och teknikutvecklingsområdet (FoT) till utvecklingen av förmågor inom det internationella samarbetet. Modeller prövas där identifierade samarbetsområden samordnas gentemot pågående eller tänkbara FoT-aktiviteter inom aktuellt område. Det av EDA initierade arbetet är ett exempel på initiativ som Försvarsmakten i samarbete med FOI och FMV skall stödja och implementera nationellt när så befinner lämpligt.

För en mer detaljerad beskrivning av det internationella materielsamarbetets innehåll och inriktning hänvisas till SR 5.

Resursbehov verksamhet

Nedanstående bedömning av resursbehov inom anslag 6:1 är baserat på budgeterade resurser för internationellt materielsamarbete för 2006 och i kostnaderna ingår ej lönedel. Det bör härvidlag också noteras att verksamhet inom EDA i dagsläget inte betraktas som internationellt materielsamarbete, varför aktuellt resursbehov ej behandlas här. Eftersom utvecklingen inom EDA sker mycket snabbt kan dock övervägas, redan inför 2007, om del av resurserna för EDA skall öronmärkas för materielfrågor.

- Resursbehovet för 2007 inom anslag **6:1** bedöms vara 1,5 miljoner kronor.

I regleringsbrevet för 2005 var 90 miljoner kronor reserverat inom anslaget 6:2 anslagspost 1, för FMV:s verksamhetsgren "Internationella materielsamarbeten och industrifrågor m m" samt 16 miljoner kronor inom anslaget 6:2 anslagspost 3 för FOI:s internationella verksamhet och exportstöd som utförs på uppdrag av regeringen. Av beloppet reserverat för FMV var cirka 59 miljoner kronor att hänföra till internationellt materielsamarbete och omfattar efter förhandlingar med FMV även den verksamhet som Försvarmakten tidigare budgeterade separat. Identifierat resursbehov omfattar därför endast den del som i dagsläget utförs av FoI. Med hänvisning till FFU och även underlag redovisat inom SR 5 kan dock annan lösning övervägas inför 2007.

- Resursbehovet för 2007 inom anslag **6:2** bedöms vara 16 miljoner kronor.

Resursbehov personal

Internationellt materielsamarbete är en del av funktions- och materielprocessen och för Försvarmaktens personal är det därför en integrerad del av arbetet. Förutom personal som är avdelad för positioner inom regeringens MoU-kommissioner och befattningar inom det multilaterala samarbetet finns inom Försvarmaktens högkvarter en befattning (inom PRODS) för koordinering av genomförande av det internationella materielsamarbetet. Utöver detta har i HKV Ny en befattning tillkommit inom U/I S med uppgift att bidra med internationella perspektiv inom mer långsiktig inriktning. Under 2006 kommer det nyligen införda tidsuppföljningssystemet dock att ge en indikation på omfattningen av Försvarmaktens arbete med internationellt betingade materielfrågor. En uppskattning ligger i dagsläget på ca 6 manår på årsbasis för internationellt materielsamarbete som genomförs inom och i anslutning till internationella fora.

1.3.2 Exportstöd

Bakgrund

Försvarsmakten skall enligt 4 § pkt. 6 i Förordning (2000:555) med instruktion för Försvarsmakten: ”*stödja svensk försvarsindustri genom exportfrämjande verksamhet inom gällande riktlinjer för svensk krigsmaterielexport*”.

Genomförande

Exportfrämjande verksamhet omfattar exportstöd (stöd till industrin i syfte att erhålla kontrakt) och exportåtaganden (resultat av lyckat exportstöd och som regel reglerat i bilaterala avtal).

Exportstödsverksamheten samordnas i de av Regeringskansliet ledda koordinerings- och referensgrupperna (KRG). I största möjliga utsträckning eftersträvar Försvarsmakten att koordinera industrins önskemål med redan planerad verksamhet. De önskemål som inte kan tillgodoses på detta sätt utförs genom tilläggsuppdrag till förband.

Det praktiska genomförandet omfattar bl a besök av delegationer från kunder, presumtiva kunder, symposier med teknisk/taktisk inriktning, seminarier direkt kopplade till specifika vapensystem samt materielförevisningar. Annan verksamhet inom Försvarsmakten som i större eller mindre omfattning är exportstödsrelaterade är chefers resor och besök, försvarsattachéernas arbete, deltagande i mässor och utställningar där svensk försvarsindustri ställer ut, deltagande i internationella uppvisningar och övningar samt validerings- och verifieringsövningar. Även deltagande i exempelvis MoU-möten är i större eller mindre utsträckning initierat av exportstödsskäl, även om det normalt betraktas som internationellt materielsamarbete.

Försvarsmaktens deltagande i framtagning av leasing- och samarbetsavtal avseende försvarsmateriel med tillhörande utbildning kommer även framgent att kräva relativt omfattande personella resurser.

Resursbehov

Försvarsmaktens resurs för exportfrämjande utgörs av dess kompetens och materiel. Verksamheten genomförs genom att personal och/eller materiel, efter framställan från industrin, ställs till industrins förfogande. Den princip som i allt väsentligt tillämpas är att Försvarsmakten står för lönekostnaderna medan industrin står för merkostnader såsom t ex resor, logi, m m. Vissa resurser måste dock reserveras för de fall då Försvarsmakten varken får eller bör ta emot ersättning från industrin.

Av ovanstående framgår att försvarsattachéernas verksamhet inte är inkluderad i resursbehovet för exportstödsverksamheten. I de fall exportstöd kan sägas utgöra

en attachés huvudsakliga uppgift skulle dennes arbetstid och kostnader kunna inkluderas i resursbehovet.

Försvarsmaktens stöd till försvarsindustrin har hittills varit omfattande och önskemålen från industrin visar en tydligt ökande trend. Detta innebär att exportstödsverksamheten för Försvarsmakten sannolikt ytterligare kommer att öka.

Förutsättningen för att kunna prognosticera, och därmed planera och budgetera, exportstödsverksamhet är att försvarsindustrin i god tid kan presentera sina behov för kommande verksamhetsår. De önskemål som industrin presenterar i Regeringskansliets koordinerings- och referensgrupper (KRG) har som regel inte det tidsperspektiv som krävs för planerings- och budgetprocessen. Huvuddelen av industrins önskemål om exportstöd sker med relativt korta tidsförhållanden och inte sällan "ad Hoc". Initiativ har tagits för att tillsammans med industrin skapa en gemensam planeringsöversikt avseende nu kända, större exportstödsbehov.

Resursbehov verksamhet

Bedömt resursbehov för Försvarsmaktens exportstödsverksamhet inom anslaget 6:2 är för 2007: 1,5 miljoner kronor. Inom anslaget 6:1 bör 10 000 kronor avsättas för administrativa kostnader.

Kostnaderna för försvarsattachéer vars enda uppgift är exportstöd uppskattas till c:a 6 miljoner kronor därutöver.

Resursbehov personal

Inom Försvarsmakten är resursbehovet för administration och koordinering av exportstödsverksamheten ett personår. Genomförandet sker, som tidigare redovisats, i huvudsak inom ramen för ordinarie verksamhet och innebär inget särskilt avdelat personellt resursbehov. Under 2006 kommer det nyligen införda tidsuppföljningssystemet dock att ge en indikation på omfattningen av Försvarsmaktens arbete med internationellt betingade materielfrågor. En uppskattning ligger i dagsläget på ca 1½ manår för "rena" exportstödsaktiviteter.

Resursbehov för försvarsattachéer med enbart exportstödsuppgift kan uppskattas till c:a fyra manår, utöver här redovisat behov.